

Aan de leden van de gemeenteraad van Sliedrecht

Geachte leden van de raad,

Op 3 maart jl. ontvingen wij via uw griffie het initiatiefvoorstel van Slydregt.NU inzake het vaststellen van de Referendumverordening gemeente Sliedrecht 2023. Op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde zijn wij in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen ter kennis van uw raad te brengen. Voor dit college staat voorop dat het besluit om naar aanleiding van het initiatiefvoorstel een referendumverordening (hierna: verordening) vast te stellen, aan de raad is en zij haar verantwoordelijkheid neemt op een zorgvuldige wijze te besluiten over een dergelijk voorstel. Dat neemt niet weg dat wij graag van de gelegenheid gebruik maken om onze wensen en bedenkingen bij het voorstel aan u kenbaar te maken, die u kunt betrekken in uw oordeels- en besluitvorming.

Participatie

Met de initiatiefnemer zijn wij van oordeel dat de betrokkenheid van onze inwoners bij ons lokale bestuur zich niet kan beperken tot het eens in de vier jaar uitbrengen van hun stem. Ook wij zien de behoefte vanuit de samenleving om meer betrokken te zijn bij de maatschappelijke ontwikkelingen en de lokale besluitvorming. In ons collegewerkprogramma hebben wij nadrukkelijk uitgesproken in onze beleidsontwikkeling en planvorming de samenwerking met onze inwoners, ondernemers en verenigingen te zoeken. Daarbij streven wij naar een breed draagvlak. Aandacht hebben voor de processen en het aan de voorkant betrekken van elkaar is daarbij cruciaal. Kansrijke ideeën vanuit de samenleving willen we mogelijk maken door mee te denken en realisatie te faciliteren. Vanuit een open en constructieve houding. Daar hoort tijdig en goed communiceren bij over wat je doet (of juist niet), waarom en wanneer.

Participatie is daarom belangrijk, zo stellen wij ook in ons collegewerkprogramma. Aan de voorkant van beleidsvorming, projecten en ontwikkelingen. Een gedegen en transparant proces leidt tot zorgvuldige afwegingen, ook als dat betekent dat niet iedereen tevreden kan worden gesteld. Het creëren van draagvlak en/of begrip bij belanghebbenden aan de voorkant levert in het verdere proces veel voordeel op. Daarom is er in het kader van de Omgevingswet nieuw participatiebeleid ontwikkeld, dat

Gemeente Sliedrecht

Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht
Postbus 16
3360 AA Sliedrecht

Telefoon **14 0184**
gemeente@sliedrecht.nl
www.sliedrecht.nl

Datum
12 april 2023

Betreft
Wensen/Bedenkingen
Initiatiefvoorstel
Slydregt.NU
Referendumverordening

Bijlagen

-

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk
2023-0047987

Uw brief van
3 maart 2023

Behandeld door
Kim Verlijdsdonk

in december 2022 door uw raad is vastgesteld. Ons voornemen is dit participatiebeleid door te ontwikkelen en ook toe te passen in de verschillende andere domeinen. Ook gaan we aansluiting zoeken bij de wijkagenda's.

Veel lokale vraagstukken zijn complex in hun aard en verdienen een genuanceerde benadering, waarin alle invalshoeken en belangen voldoende tot hun recht komen. Waar een referendum in zijn aard beperkend is in de vraagstelling, kan participatie juist recht doen aan alle dimensies van de vraagstukken. Inwoners behoeven niet 'voor' of 'tegen' te stemmen, maar kunnen op een genuanceerde wijze hun mening later horen. Conform het door uw raad vastgestelde participatiebeleid kunnen daarvoor meerdere instrumenten worden gebruikt. Wij zien participatie dan ook als hét middel om ervoor te zorgen dat onze inwoners meer worden betrokken bij onze beleidsontwikkeling en besluitvorming.

Vertraging in besluitvorming en uitvoering

In artikel 5 en 7 van de verordening wordt vermeld dat het (ontwerp)besluit wordt aangehouden totdat de uitslag van het referendum bekend gemaakt is. Dat betekent dat een referendum per definitie voor een substantiële vertraging zorgt van minimaal zes maanden. Dat zal in veel gevallen leiden tot een onwenselijke situatie. Deze vertraging heeft niet alleen gevolgen voor de gemeentelijke organisatie, maar juist ook voor onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en samenwerkingspartners. Vertraging kan het realiseren van onze doelen in gevaar brengen, waar er juist in Sliedrecht en in uw raad een brede wens bestaat om de besluitvorming te versnellen.

Percentage ondersteuningsverklaringen

De verordening gaat uit van 400 ondersteuningsverklaringen voor het inleidend verzoek en 600 ondersteuningsverklaringen voor het definitief verzoek om een referendum te houden. In vergelijking met andere gemeenten is met name het aantal ondersteuningsverklaringen voor het definitief verzoek relatief laag. In andere gemeenten wordt voor circa 5% van het aantal kiesgerechtigden gekozen. Vanuit het oogpunt van het belang van een breed maatschappelijk draagvlak voor dit verstrekkende instrument en gezien de omvangrijke organisatie die gepaard gaat met het houden van een referendum, geven wij u nadrukkelijk in overweging om het aantal ondersteuningsverklaringen voor een definitief verzoek te verhogen naar minimaal 1.000 kiesgerechtigden.

Opkomst en relevantie daarvan voor besluitvorming

Het initiatiefvoorstel voorziet niet in bepalingen over het meewegen van de uitkomst van het referendum in de besluitvorming. Zo wordt er bijvoorbeeld niet vermeld bij welk opkomstpercentage de uitkomst van een referendum daadwerkelijk mee moet worden gewogen in besluitvorming. Een logische keuze omdat het gaat om een raadgevend referendum, en niet om een correctief/bindend referendum. Mocht u evenwel een referendum mogelijk willen maken, geven wij u in overweging om duidelijker in de verordening op te nemen dat de uitkomst van een raadgevend referendum slechts een advies is, waarbij ook de mogelijkheid bestaat dat de raad dit advies naast zich neerlegt.

Het is belangrijk om de goede verwachtingen te scheppen bij onze inwoners, zodat misverstanden en/of teleurstellingen worden voorkomen.

Rol van het college

In het voorstel ligt de organisatie en uitvoering van een eventueel referendum bij het college. In dat geval wenst het college een nadrukkelijker, consulterende rol in het gehele proces. Dit ziet op een aantal onderwerpen.

Eerder in deze brief is aangegeven dat een referendum tot vertraging in de besluitvorming en uitvoering leidt, wat gevolgen kan hebben voor verschillende betrokkenen. Wij zien een rol voor het college om alvorens het besluit tot het houden van een referendum wordt genomen, te adviseren over de gevolgen van het geïnitieerde referendum voor het desbetreffende besluit en de uitvoering daarvan.

In de toelichting op artikel 9 van de verordening wordt genoemd dat er bij vaststelling van de vraagstelling van het referendum doorgaans in overleg getreden zal worden met de portefeuillehouder uit het college. Wij zien graag dat dit overleg te allen tijde (in plaats van doorgaans) plaatsvindt, zodat de vraagstelling zo goed mogelijk aansluit bij het te nemen besluit.

Daarnaast wordt in de toelichting op artikel 10, eerste lid van de verordening benoemd dat de raad een budget vaststelt voor het te houden referendum. Vervolgens kan er gekozen worden voor het opstellen van folders, een referendumkrant, enzovoorts. Gezien het feit dat het college verantwoordelijk is voor de organisatie en uitvoering van het referendum, is het ons inziens daarom wenselijk ook hier eerst het college te raadplegen.

Financiën, inzet en capaciteit

Wij informeren u graag, aanvullend op het eerder genoemde vast te stellen budget, over de impact van het houden van een referendum op de financiën, inzet en capaciteit van onze organisatie. In het initiatiefvoorstel wordt genoemd dat het raadzaam is om jaarlijks 55.000 euro beschikbaar te stellen. Het is lastig in te schatten wat een referendum precies kost. Dat is onder andere afhankelijk van de vraag of het referendum wordt gecombineerd met andere verkiezingen. Ondanks dat er bijna jaarlijks verkiezingen zijn, is de kans groot dat een referendum niet kan worden gecombineerd met een andere verkiezing. De kosten van afgelopen verkiezing zijn geraamd op circa 70.000-75.000 euro. Dit is inclusief de vergoeding voor stembureauleden, maar exclusief de ambtelijke inzet.

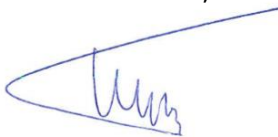
Los van het feit dat er financiën gemoeid zijn met het houden van een referendum, vergt het ook de inzet van ambtelijke capaciteit. Voor de voorbereiding, stemming, en de vaststelling en bekendmaking van de uitslag van het referendum is overeenkomstig artikel 12 van de verordening de Kieswet van toepassing. Bij de laatste verkiezingen van maart jl. zijn zo'n 25 medewerkers betrokken geweest en zijn 100 tot 150 vrijwilligers gevraagd om de stembureaus te bemensen. Daarbij komt de inzet van Dienstverlening Drechtsteden, die voor het organiseren van een jaarlijkse verkiezing voor Sliedrecht

1 formatieplaats inzet. Het aantal uren en het budget dat hiermee gemoeid is, kunnen wij u niet precies geven. Het vaststellen van de uitslag zal eenvoudiger zijn dan bij een verkiezing, maar het mag duidelijk zijn dat wij een groot beroep zullen moeten doen op vrijwilligers en medewerkers. Daardoor zullen andere zaken moeten blijven liggen of vertragen.

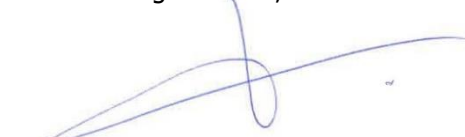
Mocht u ervoor kiezen een referendumverordening vast te stellen, dan vragen wij u de bovenstaande wensen en bedenkingen nadrukkelijk mee te wegen in uw overwegingen en waar nodig ook de verordening daarop aan te passen.

Wanneer er nog zaken onduidelijk zijn, zijn wij graag bereid een nadere toelichting te geven.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper mca mcm

mr. drs. J.M. de Vries